ECLI:NL:RBNHO:2015:1340

Instantie	Rechtbank Noord-Holland
Datum uitspraak	25-02-2015
Datum publicatie	25-01-2016
Zaaknummer	AWB - 14 _ 874
Rechtsgebieden	Socialezekerheidsrecht
Bijzondere kenmerken	Eerste aanleg - meervoudig
Inhoudsindicatie	De bijstand van betrokkene wordt ingetrokken en teruggevorderd, omdat zij heeft verzwegen dat zij een gezamenlijke huishouding voerde. De stelling dat camerabeelden van stadstoezicht onrechtmatig verkregen bewijs vormen wordt gepasseerd omdat ook op basis van de overige gegevens voldoende aanleiding bestond voor het verrichten van nader onderzoek, zoals het verrichten van waarnemingen en het (ver)horen van betrokkene en getuigen. Op grond van de resultaten van dat nadere onderzoek bestond voldoende feitelijke grondslag voor de conclusie dat betrokkene een gezamenlijke huishouding voerde.
Wetsverwijzingen	Wet werk en bijstand 17
Vindplaatsen	Rechtspraak.nl

Uitspraak

RECHTBANK NOORD-HOLLAND

Zittingsplaats Alkmaar

Bestuursrecht

zaaknummer: ALK 14/874

uitspraak van de meervoudige kamer van 25 februari 2015 in de zaak tussen

[eiseres] , te [woonplaats] , eiseres,

wettelijk vertegenwoordiger: L. Vader
(gemachtigde: mr. G.F. de Graaf),

en

het college van burgemeester en wethouders van Alkmaar, verweerder.

Procesverloop

Bij besluit van 1 oktober 2013 (het primaire besluit I) heeft verweerder de uitkering van eiseres op grond van de Wet werk en bijstand (Wwb) over de periode 23 september 2010 tot en met 31 juli 2013 ingetrokken en de over die periode ten onrechte ontvangen uitkering teruggevorderd, zijnde een bedrag van 30.961,52 (bruto) en 4.796,60 (netto), alsmede een bedrag van 6.092,79 aan ten onrechte betaalde bijzondere bijstand.

Bij besluit van 12 november 2013 (het primaire besluit II) heeft verweerder de uitkering van eiseres op grond van de Wwb met ingang van 13 november 2013 beëindigd en ingetrokken over de periode van 1 augustus 2013 tot en met 12 november 2013.

Bij besluit van 26 februari 2014 (het bestreden besluit) heeft verweerder de bezwaren van eiseres ongegrond verklaard.

Eiseres heeft tegen het bestreden besluit beroep ingesteld.

Het onderzoek ter zitting heeft gelijktijdig plaatsgevonden met de behandeling van het beroep van [naam 1] (hierna: [naam 1]), met zaaknummer 14/699, op 6 november 2014. Eiseres heeft zich laten vertegenwoordigen door haar gemachtigde. Verweerder is niet verschenen.

Overwegingen

1. De rechtbank neemt de volgende, door partijen niet betwiste feiten als vaststaand aan. Eiseres ontving sinds 23 september 2010 bijstand naar de norm van een alleenstaande. Naar aanleiding van een anonieme melding dat [naam 1] zwart werkte en zou samenwonen met eiseres heeft verweerder een onderzoek verricht naar de situatie van eiseres. Dit onderzoek heeft bestaan uit observaties door een sociaal rechercheur, onderzoeken in onder andere Suwinet, het register van de Kamer van Koophandel en bij de Rijksdienst voor het Wegverkeer, waarnemingen van camerabeelden en het verhoren van eiseres, [naam 1] en getuigen. Verweerder heeft op basis van de resultaten van het onderzoek geconcludeerd dat eiseres en [naam 1] al voor het begin van de bijstandsverlening een gezamenlijke huishouding voerden.

2. Eiseres heeft aangevoerd dat de observaties via de camerabeelden onrechtmatig zijn, omdat daarmee een ontoelaatbare inbreuk op haar privéleven is gemaakt. Zonder gebruik van de camerabeelden was er onvoldoende grond om te besluiten tot een doorzoeking van de woning en het verhoren van eiseres, [naam 1] en getuigen. De feiten en omstandigheden die tijdens de doorzoeking en de verhoren naar voren zijn gekomen zijn derhalve het gevolg van de waarnemingen van de camerabeelden. Nu deze observaties onrechtmatig zijn, dienen de op deze observaties gebaseerde doorzoeking en verhoren van het bewijs te worden uitgesloten.

3. Verweerder heeft zich hierover op het standpunt gesteld dat gehandeld is binnen de wettelijke grenzen, nu de camerabeelden naast het hoofddoel, namelijk cameratoezicht, ook gebruikt mogen worden voor opsporing van strafbare feiten. Dat was hier volgens verweerder aan de orde. Verder is toestemming verleend door de Officier van Justitie (OvJ). Verweerder heeft daaraan toegevoegd dat ook al zouden de camerabeelden niet gebruikt mogen worden er op basis van de anonieme melding en de waarnemingen van een sociaal rechercheur voldoende grond was voor verdergaand onderzoek, waaronder observatie door de sociale recherche. Daarvoor heeft de OvJ ook een bevel afgegeven op 19 november 2012. Verder is

volgens verweerder op basis van de verhoren op 23 juli 2013 de conclusie gerechtvaardigd dat sprake was van een gezamenlijke huishouding. De gegevens uit de huiszoeking waren toen nog niet ter sprake gebracht.

4. Artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) luidt:

1. Een ieder heeft recht op respect voor zijn privéleven, zijn familie- en gezinsleven, zijn woning en zijn correspondentie.

2. Geen inmenging van enig openbaar gezag is toegestaan in de uitoefening van dit recht, dan voor zover bij de wet is voorzien en in een democratische samenleving noodzakelijk is in het belang van de nationale veiligheid, de openbare veiligheid of het economisch welzijn van het land, het voorkomen van wanordelijkheden en strafbare feiten, de bescherming van de gezondheid of de goede zeden of voor de bescherming van de rechten en vrijheden van anderen.

Op grond van artikel 53a, negende lid, van de Wwb, is het college bevoegd onderzoek in te stellen naar de juistheid en volledigheid van de verstrekte gegevens en zo nodig naar andere gegevens die noodzakelijk zijn voor de verlening dan wel de voortzetting van bijstand. Indien het onderzoek daartoe aanleiding geeft kan het college besluiten tot herziening of tot intrekking van de bijstand.

Volgens vaste rechtspraak van de Centrale Raad van Beroep biedt de onderzoeksbevoegdheid van artikel 53a van de Wwb een wettelijke grondslag in de zin van artikel 8, tweede lid, van het EVRM voor het instellen van onderzoek door middel van waarnemingen (zie de uitspraak van 16 juli 2013, *ECLI:NL:CRVB:2013:785*).

5. Het antwoord op de vraag of het gebruik van de camerabeelden al of niet geoorloofd was kan in het midden blijven in verband met het volgende. De rechtbank onderschrijft niet het standpunt van eiseres dat niet zou zijn overgegaan tot verhoor van eiseres en tot huiszoeking, indien de camerabeelden niet zouden zijn gebruikt. Er was immers sprake van een concrete melding en de waarneming van sociaal rechercheur [naam 2] dat [naam 1] de woning van eiseres betrad met behulp van een sleutel. Dit bood voldoende grond voor het verrichten van nader onderzoek, zoals het verrichten van waarnemingen, maar ook het (ver)horen van eiseres en anderen.

6. De rechtbank is voorts van oordeel dat ook indien de waarnemingen van de camerabeelden buiten beschouwing worden gelaten, er voldoende feitelijke grondslag is in de processen-verbaal van verhoor van eiseres, van [naam 1] en van getuigen om de conclusie te dragen dat eiseres de periode in geding een gezamenlijke huishouding voerde met [naam 1] . Daartoe wordt het volgende overwogen.

Artikel 3, derde lid, van de Wwb bepaalt dat sprake is van een gezamenlijke huishouding als twee personen hun hoofdverblijf in dezelfde woning hebben en zij blijk geven zorg te dragen voor elkaar door middel van het leveren van een bijdrage in de kosten van de huishouding dan wel anderszins.

In haar eerste verhoor op 23 juli 2013 heeft eiseres in reactie op de uitleg dat het bij samenwonen erom gaat waar [naam 1] hoofdzakelijk verblijft en zijn spullen zijn, geantwoord dat zij dan met hem samenwoont. Verder heeft zij verklaard dat zijn persoonlijke bezittingen zoals kleding en administratie in haar woning aanwezig zijn. Eiseres heeft verder verklaard dat [naam 1] al vanaf het begin dat zij in de [straatnaam] woont (mei 2009), een sleutel van haar woning heeft en een deel van de huur betaalt. [naam 1] heeft verklaard dat hij rond de kerst 2009 bij eiseres is ingetrokken en niet meer is weggegaan. Getuigenverklaringen (van de oom van [naam 1] en buren van eiseres) komen hiermee overeen. Verder komt uit de verklaringen van eiseres en [naam 1] naar voren dat sprake is van wederzijdse zorg. Zo doet

eiseres in hoofdzaak het huishouden, waarbij [naam 1] soms helpt en soms de boodschappen betaalt. [naam 1] heeft verder onder meer betaald voor een koelkast en bankstel, waarvan beiden gebruik maken.

Dat er desondanks geen sprake is van het voeren van een gezamenlijke huishouding met [naam 1] , omdat, zoals eiseres heeft betoogd, geen sprake was van een duurzame samenwoning doordat deze veelvuldig is onderbroken, volgt de rechtbank niet omdat eiseres haar stelling niet heeft onderbouwd.

7. Nu eiseres geen melding heeft gemaakt van de gezamenlijke huishouding heeft zij haar inlichtingenplicht als bedoeld in artikel 17 van de Wwb geschonden. Verweerder was dan ook op grond van artikel 54, derde lid, respectievelijk artikel 58, eerste lid, van de Wwb gehouden de bijstand van eiseres in te trekken en de te veel betaalde bijstand van eiseres terug te vorderen. In de omstandigheid dat tussen het moment van de melding en de start van het onderzoek bijna een jaar is gelegen, ziet de rechtbank geen reden voor matiging van de terugvordering. In het geval de terugvordering veroorzaakt is door een schending van de inlichtingenverplichting is immers sprake van een verplichting tot terugvordering. Slechts indien sprake is van dringende redenen kan daarvan afgeweken worden. Van dringende redenen wordt gesproken als de terugvordering onaanvaardbare sociale en/of financiële consequenties voor betrokkene heeft. Daarvan is niet gebleken.

8. Het beroep is ongegrond.

9. Voor een proceskostenveroordeling bestaat geen aanleiding.

Beslissing

De rechtbank verklaart het beroep ongegrond.

Deze uitspraak is gedaan door mr. W.B. Klaus, voorzitter, mr. M. Kraefft en mr. M.J.C. Beerse, leden, in aanwezigheid van mr. J.H. Bosveld, griffier. De beslissing is in het openbaar uitgesproken op 25 februari 2015.

griffier voorzitter

Afschrift verzonden aan partijen op:

Rechtsmiddel

Tegen deze uitspraak kan binnen zes weken na de dag van verzending daarvan hoger beroep worden ingesteld bij de Centrale Raad van Beroep. Als hoger beroep is ingesteld, kan bij de voorzieningenrechter van de hogerberoepsrechter worden verzocht om het treffen van een voorlopige voorziening of om het opheffen of wijzigen van een bij deze uitspraak getroffen voorlopige voorziening.